

GAZETA

10 GR. DZIEŃ DOBRY!

BIAŁOSTOCKA

DZIENNIK ILUSTROWANY

Wyzwanie rzucone swoim i obcym Hitler na czele rządu! Niemcy w obliczu doniosłych wydarzeń

BERLIN, 30.1. Dziś o godz. 11-ej przed południem prezydent Hindenburg przyjął na audjencji b. kanclerza Papena, który mu złożył szczególnie sprawozdanie z przebiegu prowadzonych przez siebie zokowań.

Bezpośrednio po opuszczeniu przez v. Papena pałacu prezydenta Rzeszy, w kołach politycznych rozszalała się wiadomość, że nominacja Hitlera na kanclerza Rzeszy jest faktem dokonanym. Wkrótce potem wiadomość ta została

oficjalnie potwierdzona.

Prezydent Rzeszy powierzył Hitlerowi stanowisko kanclerza, mianując równocześnie następujących ministrów: von Papen — wicekanclerz i komisarz Rzeszy dla Prus. Goering — minister bez teki i komisarz Rzeszy do spraw rolnictwa, Seldte — minister pracy, gen. ppom.

Blomberg — minister Reichswchry, baron von Ruedenach — minister poczt i komunikacji, hr. Schwerin-Krossigk — minister finansów, Hugenberg — minister gospodarki i rolnictwa, von Neurath — minister spraw zagranicznych, Frick — minister spraw wewnętrznych.

Bezpośrednio po nominacji gabinetu członkowie jego zostali zaprzysiężeni.

★

Przyjście Hitlera do władzy stwarza w Niemczech zupełnie nową i niezwykle naprężoną sytuację.

Czy istotnie dojdzie do unieruchomienia 2500 autobusów

W kołach właścicieli autobusów miastowych mówią, że nie jest wykluczone, iż 1 lutego 2500 autobusów, kursujących w Polsce stanie w garażach.

Powód tego ma być taki: Nowa ustawa koncesyjna nakłada na przedsiębiorców autobusowych obowiązek przymusowego ubezpieczenia pasażerów, przechodniów etc.

Przedsiębiorcy wszczęli pertraktacje z towarzystwami ubezpieczeń. Według oświadczeń uzyskanych od nich, koszt ubezpieczenia wyniósłby około 500 do 600 zł. rocznie od autobusu. Ścisłej cyfry towarzystwa ubezpieczeniowe nie daly czekać na rozporządzenie wykonawcze do ustawy. Rozporządzenie ukazało się 30-go października 1932 r. Towarzystwa ubezpieczeniowe wtedy dopiero przesyłały do ministerstwa komunikacji projekt stawek na ubezpieczenia. Nastąpiło to pod koniec grudnia.

W ten sposób tylko miesiąc było czasu na zatwierdzenie stawek na ubezpieczenia. Ale też prawie miesiąc leżała sprawa w ministerstwie. Wreszcie na tydzień przed terminem ministerstwo zatwierdziło stawki i w

Już ubiegłej nocy, poprzedzającej nominację przywódcy narodowych socjalistów na kanclerza, pojawiły się na mieście proklamacje partii komunistycznej, wzywające ogół robotników, bez

różnicy przynależności partyjnej, do ogłoszenia strajku generalnego w razie utworzenia gabinetu Hitlera lub Papena.

Proklamacja nawojuje robotników do wyjścia na ulice i urzędze

Slugus niemieckiej propagandy marzy o tronie Węgier

WIEN, 30.1. Jeden z kandydatów na tron węgierski, arcyksiążę Albrecht Habsburski zamieszcza w „Neue Freie Presse” uwagi na temat zaprowadzenia monarchii na Węgrzech.

Arcyksiążę Albrecht występuje bardzo stanowczo przeciwko kandydaturze lorda Rothermera na tron węgierski. Dzięki propagandzie lorda Rothermera, oświadcza Albrecht, interesuje się

opinija publiczna świata sprawą rewizji traktatów pokojowych jednak same artykuły, zdaniem arcyksięcia nie spowodują odzyskania ani centymetra ziemi. Mimo to, uczucie wdzięczności, które naród węgierski żywi dla lorda Rothermera jest zupełnie uzasadnione.

Nie można sobie jednak wyobrazić, aby lord Rothermere mógł oczekiwać, że naród węgierski zofiariuje mu z wdzięczności tron.

Przy obsadzeniu tronu lepiej przestrzegać dawnej tradycji, niż narażać się na nowe niebezpieczeństwa i trudności.

Jestem przekonany — oświadcza w zakończeniu arcyksiążę Albrecht, — że lord Rothermere nie zechce stwarzać pozorów, jakoby za obronę Węgier oczekiwał tak wysokiej zapłaty.

Wielkie roboty strategiczne na północy Sowieców

Wielkie roboty strategiczne na północy Sowieców. Na północ od Pietrozawodska widać słońce. Roboty strategiczne celem uniezależnienia się od naprawy, taboru w warsztatach leningradzkich. Uruchomiono firmę lotniczą Archangielsk — Pietrozawodsk — Leningrad — Moskwa.

Ciężki wypadek na torze saneczkowym

KRYNICA, 30.1. Na torze saneczkowym wydarzył się dziś nieszczęśliwy wypadek, mianowicie Józef Hand i Tadeusz Jaskulski podczas zjeżdżania na saneczkach zostali na pierwszym wirażu wyrzuceni z toru, skutkiem czego Hand uległ pęknięciu czaszki, Jaskulski

zaś doznał złamania lewej nogi i stłuczenia twarzy.

Obaj zostali przewiezieni do szpitala w Nowym Sączu.

Stan Handa jest bardzo ciężki. Do tej chwili nie odzyskał on przytomności.

Katastrofalny wybuch w koksowni

Donoszą z Królewskiej Huty, że wczoraj o godz. 8.45 rano na koksowni Wolfgang w Rudzie wydarzył się gwałtowny wybuch w hali maszynowej dla wytworu produktów ubocznych.

Kompletnemu zniszczeniu uległa

hala maszyn, rozsadzone zostały motory elektryczne, oraz zniszczone motory napędowe.

Sufit i dach wyleciały w powietrze. Wybuch nastąpił prawdopodobnie z powodu defektów w przewodach gazowych.

Straty sięgają znacznych sum. Z załogi 3 osoby są ranne. Na miejscu wypadku zjechał delegat urzędu górniczego w Królewskiej Hucie.

Zaburzenia bezrobotnych 2 policjantów zraniono nożami

KRÓLEWIEC, 30.1. Donoszą z Kłajpedy, że przyszło tam wczoraj do demonstracji bezrobotnych, którzy w liczbie około 1.000 usiłovali wtargnąć do budynku Dyrektora.

Ponieważ policja stawiała opór, demonstranci obrzucili ją kamie-

miami; podczas bójki dwóch policjantów zostało ciężko zranionych nożami.

Prasa nadmienienia, że liczba bezrobotnych, rejestrowanych w Kłajpedzie wynosi obecnie 1.700 osób; w porównaniu do zeszłej zimy liczba ta wzrosła o 600 osób.

Wojewoda Śląski w Warszawie

Wczoraj przybył do Warszawy w sprawach służbowych wojewoda Śląski p. Grażyński.

ZDZISŁAW ANDRZEJOWSKI

Czterwona pajęczyna

POWIEŚĆ

Boruch pobladł i usta mu zdrząły jakby w febrycznym ataku.
— Grozisz mi? Ja wiem co robiłeś w Paryżu i ilu ludzi poszło...

wierzać, gdyż na to nie zasługiwał, lecz z drugiej strony miał go i z tego, że lubił nagle być hojnym.
— Ja cię przepraszam za to, co powiedziałem, ale zdenerwowany byłem bardzo...

— Ty! Ty osmielasz się tak mówić do mnie! Ja ciebie zgniołę, jak robaka! Żywy mi nie wyjdiesz...

— Nie mówisz tego szczerze, ale mniejsza z tem, przekonasz się, że jestem ci więcej życliwy, niż sadzisz...

Porwał karafkę z wodą, która stała na stole i chlupnął na Boruchę, potem wziął go na ręce, jak dziecko i ułożył na otomanie...

Zamyślił się i zmarszczył czoło. Z rozmów przeprowadzonych z Boruchem wnioskował, że dyscyplina organizacyjna rozprzegła się mocno...

— Leż, odpocznij — rozkazał Eljaszewicz. — Dostałeś nauczkę na przyszłość...

Tok myśli przerwał mu pukanie do drzwi. Przyszedł krawiec i rozłożył na stole całą masę próbek materiałów...

— Znam cię bardzo dawno i wiem jaki jesteś. Co ci po mojej ręce? Wciągnąłeś mnie do tej roboty i uczyniłeś ze mnie niewolnika...

Naciągnął szybko chatę i zbiegł do kawiarni. Borucha zastał w kuchence nad miską wody, w której omynał czoło...

— Kiedy? Jak wrócisz z Rygi? — Właśnie. Otóż interesują mnie przedewszystkiem sprawy wojskowe...

— Stuchaj, przypomniałem sobie bardzo ważną rzecz, musimy to zaraz załatwić. Skończ już te ceremonie!

— Naprawdę? Chciałbyś, bym ci pomagał? Eljaszewicz uśmiechnął się nieznacznie.

— Muszę obsadzić swoje stanowisko w zapiecku, to punkt niezwykły ważny. Nie proponowałem ci tego uprzednio...

— No oczywiście, przecież dla tego ci to mówię. Bedziesz musiał także dużo bywać, trzeba będzie z wieloma ludźmi się poznać...

— Więc to możliwe bym taką nominację otrzymał. Sadzisz, że nadaje się do tak odpowiedzialnej roboty?

— Nie żartujesz? Chcesz tylko może tak mnie zbalamucić? — Głupiś, przecież jak ja się zajne sprawami wojskowemi...

— No, jeśli nie masz do siebie zaufania... — rzucił Eljaszewicz, przebiegł i odwrócił się plecami do swej ofiary

Dalszy ciąg jutro

Na czem oszczędza i czego sobie odmawia urzędnik w dobie krwzvsu

— Jakże jest zadłużenie urzędników? Jaki jest poziom ich obecne go życia? Czego musiełi się wyrzec, wskutek obniżki płac?

Zaledwie parę odpowiedzi na 500 nadesłanych stwierdza, że w budżecie urzędniczym przewidziana jest miesięcznie „suma 2 — 3 złotych na zakup książek”...

Musi sprawić, że urzędnicy wyrzekli się również, na koniocześniejszych rozrywk kulturamych i wykreślili ze swych budżetów teatr i kino.

Ograniczenia się w pałacu tytoniu. Mało tego! Wyrzekli się w wielu wypadkach stosunków towarzyskich. Wizyty bowiem podlega są z sobą rewanży, które znow zwiazane są z kosztami.

— Nie kupują ich prawie wcale.

Zmiany w Funduszu Drogowym dla ratowania naszych dróg

Na stole obrad Rady ministrów znajduje się nowela do ustawy o Państwowym Funduszu Drogowym. Nowela ta stała się onegdaj tematem ożywionej 4-godzinnej dyskusji w Automobilklubie Polski...

Wielu mniemają, że to jest wielkie zadłużenie. Ci jednak mają bądź co bądź większe uposażenia. A cóż mówić o urzędnikach stopni najmniejszych.

W połowie lutego anketa Słowa podatków od samochodów — będzie się głoćciło w cenie materiałów budowlanych.

Mennica Francji na lawie oskarżonych

Niezwyśle proces odbywa się obecnie w sądzie w trybunale paryskim. Oto na lawie oskarżonych zasiada, m. in. m. więcej, mennica francuska.

Widowa i synowie zrzeźbiarza Roty'ego wniosli wielą skargę, a zrodziła z prawem francuskim skierowali ją i przeciw instytucji, w której dopuszczono się sfalszowania rysunku widniejącego dziś na plecadkach państwa francuskie go, t. j. mennicy.

Rodzina żąda 100.000 franków odszkodowania, a narazie „zajął” przez komornika spory zasób medali już gotowych do wysłania z Rostri mennicowej.

złoty, użyty został całkowicie na budowę dróg, konserwacja zaś dróg zajęło się państwo.

Pociąg-blyskawica

Onegdaj na linii kolejowej Berlin — Hamburg dokonano ostatecznych prób z nowym pociągiem, rozwijającym szybkość do 160 km. na godzinę.

Ewa i... cytryna

Jak wyobrażacie sobie słynne jabłko z drzewa poznania? Zapewne, jako najstarsze jabłuszko, rozplywające się w ustach? Bo, przecież, dla innego Ewa nie porzuciłaby rajskiego rozkoszy.

Człowiek w walce na śmierć i życie

Pewien publicysta zadał sobie trud zebrania najbardziej niezbezpiecznych zajęć człowieka, tych zajęć, w których albo dla pożytku ludzkości, lub dla jej beznymnej zabawy naraża własne życie.

Do najmniejbezpieczniejszych zajęć należy zawód górnik. Wymaga on nie tylko siły fizycznej i wytrzymałości, ale naraża na tysiące niezbezpieczeństw.

Pomyłka w raju

W jaki sposób owa cytryna prze robiona na jabłko? Podobno wina spada tu na Teofrasta, który nazywał cytrynę przenośnie „jabłkiem Persji”.

Ewa i... cytryna

Wyraz „Persja” i zostawił już tylko „jabłko”. Skądże mógł wie-dzieć, że w krainie, położonej między Eufratem i Tygrysem niema wogóle jabłek?

Ewa i... cytryna

W wiekach późniejszych cytryny również były w cenie, a w pewnej kronice z 6-go wieku jest nawet wzmianka o tem, że pewien hodowca wyhodował w dolinie Jordana cytryny wagi 40-tu funtów.

W Europie poznano aromat cytryny dopiero wówczas, gdy rycerze wrócili z wojen krzyżowych. Nazywano je wówczas także „jabłkami wschodu” i uważano za środek na przagnienie.

Włec Ewa zerwała z drzewa poznanie takie właśnie „jabłko wschodu” cytrynę

Sukcesorzy fabryki Nowika pod zarzutem oszustwa

Dochodzenie nie ujawniło cech przestępstwa

W Białymstoku przy ul. Mickiewicza 35 istniała przed wojną fabryka kapeluszy p. f. „C. Nowiki Synowie”. Podczas wojny właściciele wywieźli część maszyn do Rosji, i produkcję znacznie zmniejszono. W roku 1927-1928 — po śmierci braci Nowik — spadkobiercy ich udali się do Anglii i Niemiec, i korzystając z zaufania, jakim cieszyli się poprzedni właściciele, zawarli z firmami angielskimi i niemieckimi cały szereg poważnych transakcyj.

W ubiegłym roku firmy te skierowały do urzędu prokuratorskiego przy sądzie okręgowym w Białymstoku skargę przeciwko spadkobiercom o oszustwo na kwotę 20 tys. f. szterl.

Falszywe zeznania

Występując w sądzie grodzkim w Knyszynie w charakterze świadka, 60-letni Wojtach Bartłomiej, mieszk. kol. Kalinówka-Królewska dnia 20 lipca ub. r. złożył fałszywe zeznania, co stwierdzone zostało w toku rozprawy.

Sąd okręgowy na sesji wyjazdowej w Knyszynie skazał go za to na 6 miesięcy więzienia, darując mu karę na zasadzie amnestji.

Robotnicy nie godzą się na niższą płac

Właściciele nieczynnej od pewnego czasu fabryki dykt p. f. Maliniak i Lederman (Kolejowa 4/6) wyrazili zamiar uruchomienia jej pod warunkiem, że robotnicy wyrażą zgodę na obniżkę płac. Propozycję tę robotnicy odrzucili. Delegacja ich w inspektoracie pracy oświadczyła, że wobec dokonania już czterech obniżek dalsze redukcje zarobków nie są możliwe.

Dzisiaj o godz. 4-ej rano termometr wskazywał — 6°C

Jak podają z Supraśla, grubość warstwy śniegu w tamtejszym ośrodku narciarskim wynosi 23 cm., śnieg suchy i sypki, warunki dla narciarzy dobre.

APOLLO Początki o g.
430, 620, 810 i 10.
Ceny od 49 gr.

Gina MANES
jako
KOBIETA
SZATAN

w wielkim dramacie
serc i dusz p. t.
„AWANTURNICA”
Prowadz. Bufalki dźwięk.

Wobec tego, że śledztwo nie ujawniło cech przestępstwa, dochodzenie w tych dniach umorzono.

Ubezpieczenie pasażerów autobusów od nieszczęśliwych wypadków

Przedsiębiorcy, którzy w myśl postanowień art. 10 ustawy koncesyjnej z dnia 14.III.1932 r. nabyli prawo uprawiania zarobkowego przewozu osób i towarów bez koncesji (najpóźniej do 18.IV.1934 r.) obowiązani byli złożyć do dnia 31 stycznia rb. kaucję na zabezpieczenie rozszczeń z tytułu odpowiedzialności cywilnej za nieszczęśliwe wypadki lub też polisę ubezpieczeniową. Ze względu na to, że przedsiębiorcy nie będą mogli z przyczyn natury technicznej przedłożyć polis w przepisany terminie, ministerstwo komunikacji zezwoliło na przedstawienie przez przedsiębiorców zaświadczeń zakładów ubezpieczeniowych o przyjęciu ubezpieczenia.

Zaświadczenia te obowiązani są przedsiębiorcy przedłożyć urzędowi wojewódzkiemu (wydział robót publicznych) najpóźniej do dnia 31 marca rb. Zaświadczenia wg. wzoru Nr. 2, wymagane rozporządzeniem wykonawczym do ustawy koncesyjnej z dn. 6.VII.1932 r., będą

Z przetrzęniętym gardłem i rozprutym brzuchem

Mieszkaniec wsi Mickiewicze w powiecie augustowskim, Adam Mickiewicz, zameldował na posterunku policji państwowej w Łosośnie, że syn jego 22-letni Bolesław wyszedł z domu dnia

21 bm. i nie powrócił.

W wyniku przeprowadzonych poszukiwań — w lasku, położonym w odległości kilometra od wsi Mickiewicze, znaleziono trupa Bolesława Mickiewicza z przetrzęniętym gardłem i rozprutym brzuchem.

Zwłoki zabezpieczono do dyspozycji władz sądowych. Śledztwo w toku.

O usiłowanie zabójstwa

Na ławie oskarżonych sądu okręgowego zasiadł wczoraj mieszkaniec wsi Buksztel, Stefan Chomko, oskarżony o usiłowanie zabójstwa leśniczego lasów państwowych, Zygmunta Romanowskiego, do którego, gdy 2 października ub. r. jechał na rowerze drogą z Budziska do Czarnej Wsi, strzelano. Po wysłuchaniu wywodów obrony adw. Andrejewa, sąd uniewinnił oskarżonego.

Skradł 45 sosen

Torowy dyrekcji P. K. P. w Wilnie Franciszek Gonczar, pełniąc w 1930 r. nadzór nad odcińkiem kolejowym Hajnówka-Narewka, dokonał wycięcia 45 sosen wartości 138 zł. i sprzedał je za 22 zł. Został za to obecnie skazany na 6 miesięcy więzienia.

Zatrudnienie dla 52 robotn.

Dyrekcja lasów państw. w Białowieży złożyła podanie do inspektoratu pracy w Białymstoku o zezwolenie na uruchomienie trzeciej zmiany w tartaku „Gródek” pod Białowieżą. Zatrudnienie uzyskałoby 52 robotników. Inspektor pracy poaktował podanie przychylnie, przesyłając je do ministerstwa.

Podrzutek

W korytarzu domu przy ul. Dąbrowskiego 2, podrzuciono jednominucianą dziewczynkę. Dochodzenie ustaliło, że matką dziecka jest Maria Kłosowska, mieszkanka Tykocina.

MODERN POZCZĄTEK 5, 7, 8, 10. Ceny od 49 gr.

Dzisiaj poraz ostatni

Kusicielska, zmysłowa

BRYGIDA HELM

oraz znakomity aktor francuski

ALBERT PREJEAN

we wspaniałym, pełnym pikanterji arcyfilmie p. t.

„PODROŻ POŚLUBNA WE TROJE”...

Reżyserji genialnego JOE MAY'A

3 POTĘGI EKRANU w największym sukcesie ekranów świata

w najbliższym programie kinu „MODERN”

BANDA
WESOLKOW
POGORZELSKA
DYMZA
TOM
FERTNER
SIELAŃSKI

Rozwesela

BIAŁYSTOK

w najnowszej
komedji dźwiękowej

ROMEO
— i —
JULCJA

BIURO POŚREDNICTWA
MAŁŻEŃSTW
I KURSY
SALONOWYCH MANIER

Bezsprzecznie
najweselejsza
polska komedja
wkrótce w „APOLLO”